

Το χρονικό μιας κοινής προσπάθειας για τη διαφύλαξη των τελευταίων καταφυγίων βιοποικιλότητας της Ευρώπης

Με μια ιστορική απόφαση για την προάσπιση της βιοποικιλότητας στη χώρα μας, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας απέκλεισε τον περασμένο Μάιο τη χωροθέτηση 106 ανεμογεννητριών σε 14 νησίδες του Ν. Αιγαίου αποτρέποντας τη μετατροπή του μοναδικού οικοσυστήματος των νησίδων του Ν. Αιγαίου, γνωστές ως τα «Γκαλαπάγκος της Μεσογείου», σε ένα τεράστιο εργοτάξιο.

Για περισσότερα από δύο χρόνια, η σωτηρία των νησίδων βρέθηκε στο επίκεντρο ενός αγώνα που ένωσε δεκάδες περιβαλλοντικούς και επιστημονικούς φορείς, συλλογικότητες και χιλιάδες πολίτες, φέρνοντας στο προσκήνιο τόσο τη σημασία της ορθής χωροθέτησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη χώρα μας όσο και την επιτακτική ανάγκη προστασίας της βιοποικιλότητας, η δραματική μείωση της οποίας θα έχει μη αναστρέψιμες συνέπειες για την ανθρωπότητα.

Όλα ξεκίνησαν τον Φεβρουάριο του 2019, όταν τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση ένα πρωτοφανές έργο που προέβλεπε τη χωροθέτηση τριών Αιολικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) στις νησίδες του Ν. Αιγαίου. Το σχέδιο για το φαραωνικών διαστάσεων έργο προέβλεπε την εγκατάστασή του εντός του πυρήνα 10 Προστατευόμενων Περιοχών του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000 (!), με άμεσο κίνδυνο να εξαφανιστεί εν μια

νυκτί το βασικό χαρακτηριστικό που εδώ και χιλιάδες χρόνια καθιστά αυτές τις νησίδες υπερπολύτιμες για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας: η απουσία ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Η εναντίωση στη χωροθέτηση ενός τόσο εξόφθαλμα καταστρεπτικού έργου ήταν καθολική και πλήθος φορέων από την περιβαλλοντική και επιστημονική κοινότητα έσπευσαν να καταθέσουν τις ενστάσεις τους κατά τη δημόσια διαβούλευση για τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου. Με επίκεντρο την εκτενή και πολυσέλιδη τεκμηρίωση με την οποία αποδομούσε το αφήγημα της ΜΠΕ περί «ασθενών επιπτώσεων» στα θαλασσοπούλια και τον Μαυροπετρίτη, η Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία ξεκίνησε το Φθινόπωρο του 2019 την εκστρατεία ενημέρωσης «Τα Γκαλαπάγκος της Μεσογείου κινδυνεύουν!», στο πλαίσιο της οποίας δεκάδες περιβαλλοντικές οργανώσεις και επιστημονικοί φορείς, με κοινή επιστολή τους, κάλεσαν τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη και τον τότε Υπουργό Περιβάλλοντος, Κωστή Χατζηδάκη, να αποτρέψουν τη χωροθέτηση ΑΣΠΗΕ στις ανέγγιχτες μέχρι σήμερα νησίδες και να τις διαφυλάξουν ως ένα από τα πολυτιμότερα αποθέματα της παγκόσμιας φυσικής κληρονομιάς.

Καθοριστικής σημασίας για τη σωτηρία των νησίδων ήταν η αρνητική γνωμοδότηση, τον Ιούλιο του 2020, της αρμόδιας Διεύθυνσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας, ενώ στο ίδιο πνεύμα κινήθηκαν και οι αντίστοιχες αρνητικές γνωμοδοτήσεις των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Κυκλάδων και Δωδεκανήσου. Παρόλα αυτά, το έργο συμπεριλήφθηκε την άνοιξη του 2021 στον κατάλογο προς δημόσια διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος, υποψηφιότητα που αποδυνάμωσαν με λεπτομερή τεκμηρίωση η Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία και η Κίνηση για την Προστασία των Νησίδων του Αιγαίου. Και αυτή η προσπάθεια αγκαλιάστηκε από εκατοντάδες πολίτες και φορείς από την Ελλάδα αλλά και διεθνώς, ενώ υποστηρίχθηκε ενεργά από τις Περιβαλλοντικές Οργανώσεις ANIMA, Αρκτούρος, ΑΡΧΕΛΩΝ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, Εταιρία Προστασίας Πρεσπών, Καλλιστώ, MEDASSET, ΜΟm, Greenpeace και WWF Ελλάς.

Η απόρριψη του έργου από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας έδωσε ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση στην κοινωνία των πολιτών και την περιβαλλοντική και ακαδημαϊκή κοινότητα. Το γεγονός ωστόσο, πως παρά την αρνητική απόφαση, η εταιρεία συνεχίζει να κατέχει άδειες παραγωγής σε 23 προστατευόμενες νησίδες σημαίνει ότι ενδεχομένως ο αγώνας για την προστασία τους δεν έχει τελειώσει και συνεπώς συνεχίζουμε να παραμένουμε σε επιφυλακή για την προστασία αυτών των πολύτιμων όσο και εύθραυστων οικοσυστημάτων.

Διαβάστε αναλυτικά τι κάνει τις νησίδες του Ν. Αιγαίου τόσο πολύτιμες μέσα από τις δηλώσεις των ελληνικών επιστημονικών εταιρειών και συγκεκριμένα της Βοτανικής, Ερπετολογικής, Ζωολογικής και Οικολογικής Εταιρείας, επιστημόνων εγνωσμένου κύρους, της Ελληνικής

ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗΣ Εταιρείας και της Κίνησης για την Προστασία των Νησίδων, καθώς και το χρονικό της σωτηρίας τους από την καταστροφή, στο αφιέρωμα που θα βρείτε ΕΔΩ.

ΚΟΙΝΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ των:

Περιβαλλοντικές Οργανώσεις:

ΑΝΙΜΑ

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ

ΑΡΧΕΛΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης

Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία

Εταιρία Προστασίας Πρεσπών

ΚΑΛΛΙΣΤΩ

MEDASSET

ΜΟm/Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας

Κίνηση για την Προστασία των Νησίδων του Αιγαίου

Επιστημονικές Εταιρείες:

Ελληνική Βοτανική Εταιρεία

Ελληνική Ερπετολογική Εταιρεία

Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία

Ελληνική Οικολογική Εταιρεία